

شماره ۱۴۰۳، ۵۹، ۹۵

تاریخ: ۱۴۰۳، ۴، ۳

دارد
پروفت سپیم، نوماسیون

جهش تولید با مشارکت مردم

گمرک جمهوری اسلامی ایران

معاون وزیر و رئیس کل

معاونین محترم

ناظرین / مدیران کل / مدیران محترم گمرکات اجرایی

موضوع: شیوه نامه بازبینی و اقدامات بعد از ترخیص

با سلام و احترام

به پیوست شیوه نامه بازبینی و اقدامات بعد از ترخیص جهت اجرا ابلاغ می گردد. این شیوه نامه با همکاری و همفکری معاونین و مدیران کل و نظرخواهی از گمرکات اجرایی تهیه شده است، ولی ممکن است در اجرا نیازمند بازنگری و اصلاحاتی باشد. شایسته است پیشنهادات خود در جهت اصلاح و ارتقای کیفی و عملی شیوه نامه ابلاغی را تنظیم و ارسال فرمایید.

محمد رضوانی فر

سال ۱۴۰۳

شیوه‌نامه

بازبینی و اقدامات بعد از ترخیص

گمرک جمهوری اسلامی ایران

فهرست

۴	مقدمه
۴	اصطلاحات کاربردی
۵	مبانی قانونی
۶	بازبینی اسناد گمرکی بر اساس نحوه رسیدگی
۶	فرایند اجرایی بازبینی
۱۱-۱۲	مراحل اجرای بازبینی اسناد گمرکی (فلوچارت)
	اقدامات صاحب کالا، در صورت اعتراض
۱۳	به مطالبه نامه
۱۴	جرائم مربوط به رسیدگی های پس از ترخیص
۱۵	گزارش گیری

فرود حسگری
(معاون امور گمرکی)

ابراهیم نقدی
(معاون حقوقی و نظارت)

مهدی معینیان
(مدیر کل حراست و امور
انتظامی)

جبار محمودی
(مدیر کل دفتر بازرسی و
مدیریت عملکرد)

علیرضا صدری خواه
(مدیر کل دفتر واردات)

صفدر آبنار
(مدیر کل دفتر بازرسی و
حسابرسی پس از ترخیص)

محمد رضوانی فر
معاون وزیر اقتصاد
و رئیس کل گمرک جمهوری اسلامی ایران

شعار سال ۱۴۰۳

جهش تولید با مشارکت مردم

اگر ما بخواهیم جهش تولید داشته باشیم، بایستی اقتصاد را از مردم کنیم. باید برای مردم راه بررسی تولید به نحو محسوس باز کنیم. موانع حضور مردم را برطرف کنیم. در بخش مردمی ظرفیتهای بزرگی وجود دارد که من آن‌ها را نه توضیح خواهیم داد در این باره و این ظرفیتهای بایستی فعال بشود. باید آن‌ها را به بلع کشور و به نفع مردم استفاده بشود. لذا من به این مسأله شعار امسال را این قرار دادم:

«جهش تولید با مشارکت مردم»

این شعار امسال است.

پیام انقلاب ۱۳۵۷
@shargh1357

گمرک جمهوری اسلامی ایران جهت استمرار در ارائه خدمات تسهیل‌گری و سرعت بخشیدن به عملیات گمرکی و تداوم رشد تجارت خارجی در سال ۱۴۰۳ با بهره‌گیری و استناد به اسناد تحولی بالادستی از جمله برنامه هفتم توسعه، برنامه‌های تحولی خود را در حوزه تجارت خارجی عملیاتی می‌نماید تا با همکاری سایر دستگاه‌های مرتبط در حوزه تجارت خارجی، به سمت توسعه اقتصادی و افزایش حجم مبادلات تجارت خارجی کشور گام بردارد.

گمرک جمهوری اسلامی ایران همچنین با توجه به قانون برنامه هفتم توسعه که یکی از اصلی‌ترین موضوعات این برنامه، تسهیل و کاهش هزینه‌های فرایند حوزه‌های مرتبط با تجارت است، مجموعه بسته‌های سیاستی و حمایتی بمنظور روان‌سازی و تسهیل تجارت را در نظر گرفته و اقدام به تدوین سند راهبردی گمرک در ۶ محور و برنامه‌های عملیاتی کرده است.

مقدمه

جهت رعایت قوانین و مقررات و همچنین اجرای برنامه های سازمان ضرورت دارد تا عملکرد و اقدامات انجام شده در سازمان در چارچوب قانون و مقررات مورد بررسی، نظارت و کنترل قرار گیرد. نظارت و کنترل عملیات و تشریفات اجرایی یکی از وظایف مدیران سازمان می باشد. این مهم معمولاً از طریق رسیدگی های مختلف همانند حسابرسی های مالی، حسابرسی داخلی و سایر کنترل های متناسب با وظایف هر سازمان انجام می پذیرد.

بازبینی و رسیدگی های بعد از ترخیص در واقع فرآیندی است که بر اساس آن اجرای قانون و مقررات در کلیه رویه های گمرکی اعم از واردات، صادرات، ترانزیت و ... از طریق بررسی اظهار نامه ها، پته ها و سایر اسناد گمرکی مربوط به ترخیص کالا، مورد بررسی و کنترل قرار می گیرد؛ به عبارت دیگر هدف اصلی آن بررسی اظهارنامه های تسلیمی به گمرک از نظر اجرای صحیح قوانین و مقررات مربوطه و پرداخت صحیح وجوه گمرکی متعلقه اعم از حقوق ورودی، عوارض و سایر وجوهی که گمرک به موجب قانون مسئول وصول آن است.

الف: اصطلاحات کاربردی

«**بازبینی**»: به استنباط از ماده ۱۳۳ قانون امور گمرکی و سایر مواد قانونی، بازبینی را می توان به بررسی کلیه پته ها و اظهارنامه ها و سایر اسناد گمرکی مربوط به ترخیص کالا، از نظر اجرای صحیح قوانین و مقررات گمرکی و پرداخت صحیح حقوق ورودی، عوارض و وجوهی که بر اساس قانون بر عهده گمرک می باشد، تعریف نمود.

«**مهلت قانونی بازبینی**»: طبق ماده ۱۳۵ قانون امور گمرکی، گمرک و صاحب کالا می توانند ظرف مدت ۶ ماه از تاریخ امضاء پروانه یا پته گمرکی کالای مورد بحث، کسر دریافتی و یا اضافه پرداختی را از یکدیگر مطالبه و دریافت کنند.

«**مطالبه نامه کسر دریافتی**»: در اجرای ماده ۱۳۷ ق.ا.گ، گمرک مکلف است مابه التفاوت و یا تمام وجوه کسر دریافتی را طی مطالبه نامه کتبی به صاحب کالا و در صورت عدم دسترسی، به وکیل یا نماینده صاحب کالا به نشانی مندرج در اظهارنامه ابلاغ و آن را از صاحب کالا مطالبه نماید.
ضمناً در اجرای بخشنامه شماره ۱۵۷۷۵۱۸ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۷ از تاریخ ۱۴۰۱/۱۲/۱ ابلاغ مطالبه نامه بصورت الکترونیکی انجام می شود.

«**اضافه پرداختی**»: هر گاه بعد از ترخیص کالا از گمرک معلوم گردد وجوهی که وصول آن بر عهده گمرک است، بیشتر از آنچه مقرر بوده دریافت شده است، صاحب کالا/نماینده قانونی ایشان می تواند اضافه پرداختی را در مهلت قانونی شش ماهه مطالبه نماید.

«**بیش بود ارزش**»: به موجب بند ۸ از بخش هفتم مجموعه مقررات ارزی بانک مرکزی «نحوه رسیدگی

به تعهدات ارزی ناشی از واردات کالا» متولی اعلام بیش بود ارزش کالا یا گران نمایی، دفتر تعیین ارزش گمرک ایران می باشد. لذا چنانچه در حین بررسی، ارزش اظهاریه بیشتر از ارزش واقعی یا استنباطی گمرک تشخیص داده شود، مراتب ظن بیش بود، براساس فرمت اعلامی دفتر ارزش، با ذکر دلایل کارشناسی به آن دفتر اعلام می گردد. پس از بررسی، دفتر ارزش در صورت حصول نتیجه واحصاء بیش بود ارزش، مراتب را با ذکر مستندات مربوطه و با رعایت ماده ۲۳ آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی، به صاحب کالا و عندالزوم به بانک عامل که ارزش کالای اظهاریه را تامین کرده و همچنین مرکز مبارزه با جرایم سازمان یافته، جهت رسیدگی های مربوط به پولشویی اعلام می نماید.

◀ **کسر اسنادی:** اسنادی که باید به اظهارنامه هریک از رویه های واردات، صادرات و سایر رویه ها ضمیمه شود در ماده ۵۸، ۹۹، ۱۱۱، ۱۲۹ آ.ق.ا.گ تعیین شده است. بنابراین عدم ضمیمه هریک از این اسناد، به منزله کسر اسنادی تلقی و قابل پیگیری تا رفع آن می باشد که چگونگی پیگیری به صورت سیستمی، توسط دفتر فناوری در سامانه بازبینی طراحی و اجرا خواهد شد. ضمناً در مواردی که اسنادی اشتباه ضمیمه شده باشد نیز به منزله کسر اسنادی تلقی می گردد.

◀ **استرداد:** به موجب ماده ۱۳۵ قانون امور گمرکی، هرگاه بعد از ترخیص کالا معلوم گردد، وجوهی که وصول آن برعهده گمرک است بیشتر و یا اشتباهی دریافت گردیده است، صاحب کالا می تواند ظرف مهلت ۶ ماه از تاریخ امضاء پروانه یا پته گمرکی، اضافه پرداختی را مطالبه نماید.

◀ **مطالبات قطعی (قطعی شدن بدهی):** چنانچه در جریان رسیدگی های پس از ترخیص، صاحب کالا مشمول مطالبه نامه کسر دریافتی (شامل مبلغ مابه التفاوت و جریمه) گردد، وفق ماده ۱۳۹ ق.ا.گ این مطالبه در موارد ذیل قطعی می شود:

- ◀ در صورت عدم پرداخت و عدم اعتراض در مهلت سی روز از تاریخ ابلاغ اولیه (موضوع ماده ۱۳۸ ق.ا.گ)
- ◀ در صورت عدم پرداخت و عدم اعتراض در مهلت ده روز از تاریخ ابلاغ ثانویه (موضوع ماده ۱۳۸ ق.ا.گ)
- ◀ در صورت عدم پرداخت و عدم اعتراض در مهلت بیست روز از تاریخ ابلاغ رأی کمیسیون رسیدگی به اختلافات گمرکی صادره در تأیید یا تعدیل استنباط گمرک (موضوع ماده ۱۴۴ ق.ا.گ)

ب: مبانی قانونی

- ◀◀ فصل اول بخش یازدهم قانون امور گمرکی (کلیات) : مواد ۱۳۳ الی ۱۳۶
- ◀◀ فصل دوم بخش یازدهم قانون امور گمرکی (کسر دریافتی) : مواد ۱۳۷ الی ۱۴۰
- ◀◀ فصل سوم بخش یازدهم قانون امور گمرکی (اضافه پرداختی) : مواد ۱۴۱ و ۱۴۲
- ◀◀ فصل اول بخش یازدهم آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی (کسر دریافتی و اضافه پرداختی) : مواد ۱۹۶ الی ۲۰۰
- ◀◀ ماده ۷ قانون امور گمرکی
- ◀◀ ماده ۸ قانون امور گمرکی

پ: بازبینی اسناد گمرکی بر اساس نحوه رسیدگی به دو نوع تقسیم می شود

۱- بازبینی شکلی:

بررسی اسناد مرتبط با صلاحیت و سمت قانونی صاحب کالا و نماینده قانونی آن .
بررسی این موضوع که آیا اسناد و مدارک لازم مرتبط با ترخیص کالا در هنگام اظهار و یا در مهلت قانونی ارائه گردیده‌اند یا خیر ؟

۲ - بازبینی ماهوی:

منظور از بازبینی محتوایی بررسی اظهار نامه ها ، کلیه پته ها و سایر اسناد گمرکی مربوط به ترخیص کالا، از نظر اجرای صحیح قوانین و مقررات، شامل تعرفه و ارزش کالا، مجوزهای قانونی، ثبت سفارش، گواهی مبدا و حقوق ورودی پرداخت شده و سایر موارد ، می باشد
کارشناسان بازبینی در گمرکات اجرایی در هنگام رسیدگی به اظهار نامه ها توجه داشته باشند با عنایت به اینکه اظهارنامه های مسیر سبز نسبت به مسیر زرد و قرمز قبل از ترخیص از کنترل کمتری برخوردار هستند؛ لذا لازم است در بخش بازبینی اظهارنامه ها از نظر شکلی و ماهوی مورد بررسی دقیق و کاملتری قرار گیرند تا از تضییع احتمالی حقوق دولت و یا نقض مقررات جلوگیری بعمل آید .

ت: فرایند اجرائی بازبینی

باعنایت به الکترونیکی شدن تشریفات ترخیص و حذف اسناد فیزیکی، کلیه اظهارنامه ها، پته ها و اسناد منضم به آن ها به صورت الکترونیکی قابل مشاهده بوده و فرآیند بازبینی نیز در سامانه ای تحت عنوان «سامانه جامع بازبینی» انجام می شود.
پس از امضاء پته و پروانه الکترونیکی (مرحله صدور پروانه در سامانه جامع) اظهارنامه ها و اسناد ضمیمه با توجه به مهلت قانونی شش ماهه موضوع ماده ۱۳۵ قانون امور گمرکی ، از طریق سامانه بازبینی به میز گمرکات و کارتابل کارشناسان بازبینی در گمرکات اجرائی ارجاع می شود؛ پس از بررسی اظهارنامه و اسناد مربوطه ، در صورت تأیید اظهار توسط کارشناس بازبینی ، رسیدگی اظهارنامه خاتمه یافته تلقی خواهد شد ؛ اما در صورت کشف هر گونه مغایرت، اختلاف و یا تخلف، مراتب توسط کارشناس به کارپوشه مسئول بازبینی ارجاع و در صورت نیاز، نتیجه بررسی ها بصورت مکتوب گزارش می گردد. مسئول بازبینی گمرک اجرایی با توجه به گزارش کارشناس بازبینی اقدام به بررسی ، رفع اشکال، تأیید یا عدم تأیید نظر استنباطی کارشناس بازبینی و حسب مورد ، نتیجه بازبینی و بررسی ها را به مدیر گمرک گزارش می نماید.
در راستای اجرای ماده ۱۳۳ قانون امور گمرکی هیچ اظهارنامه ، پته و اسناد گمرکی در کلیه رویه های گمرکی نباید بدون انجام فرایند بازبینی محلی باشد . بازبینی گمرکات اجرایی به منظور اجرای صحیح قوانین و مقررات از جمله ماده ۱۰۶ ق.ا.ک و ۱۳۴ ق.ا.ک ترتیبی اتخاذ نمایند تا حداکثر ظرف مهلت چهار ماه از تاریخ امضاء پته یا پروانه گمرکی نسبت به بازبینی و خروج اظهارنامه ها از کارتابل خود اقدام لازم را به عمل آورند در همین راستا پیگیری و تعیین تکلیف پرونده های مفتوحه (قطع مرور زمان ، کسر دریافتی، کسر اسنادی و...)، بر عهده کارشناس مربوطه، مسئول بازبینی و مدیر گمرک محل می باشد .
بدیهی است مدیران و مسئولین بازبینی می بایست اقدامات قانونی جهت صدور مطالبه

نامه و سایر موارد اختلافی به همراه شرح کامل موارد اختلاف معمول و در صورت عدم پرداخت و یا عدم اعتراض در مهلت‌های قانونی تعیین شده در ماده ۱۳۸ قانون امور گمرکی و سایر مواردی که براساس این قانون مطالبه نامه قطعی تلقی می‌شود، عملیات مواد ۷ و ۸ قانون امور گمرکی را اجرا نمایند؛ و همچنین به منظور انجام صحیح وظایف، لازم است مسئول بازرینی گمرکات اجرایی بصورت ماهانه آخرین وضعیت واحد بازرینی را رصد و نتیجه پایش عملکرد کارشناسان بازرینی در بررسی اسناد گمرکی را به همراه پیشنهادات لازم به مقام مافوق گزارش نماید.

نکته یک: باتوجه به بخش یازدهم قانون امور گمرکی، گمرکات موظفند کلیه عملیات و تشریفات اجرایی بازرینی از جمله، نحوه تقسیم کاربین کارشناسان، اطمینان از ورود اظهارنامه‌های تولیدشده به سامانه بازرینی، صدور مطالبه نامه، پیگیری در رسیدگی به اعتراضات، ارسال پرونده‌های اختلافی به دفاتر ستادی و کمیسیونهای حل اختلاف و وصول مطالبات قطعی را بصورت مداوم پیگیری نمایند.

نکته دو: در موارد اعتراضی به مطالبه نامه‌های صادره، بررسی‌های لازم توسط کارشناس مربوطه و مسئول بازرینی انجام و در صورتی که منتج به ختم رسیدگی شود، بایستی به تایید بالاترین مقام اجرایی گمرک مربوطه و یا نماینده معرفی شده از طرف وی برسد. گمرکات اجرایی موظفند پرونده‌های اختلافی را در کمترین زمان ممکن مورد رسیدگی قرار داده و اقدامات مرتبط با رد یا قبول اعتراض و یا ارسال به دفاتر تخصصی و یا کمیسیون‌های رسیدگی به اختلافات گمرکی را انجام دهند.

نکته سوم: بازرینی گمرکات اجرایی در راستای تسریع در رسیدگی صحیح به پرونده‌های مفتوحه دارای ابهام و به منظور احقاق حقوق دولت، می‌توانند کمیته مشورتی با حضور اعضاء (مدیر کل / نماینده ایشان - مسئول بازرینی / نماینده ایشان - معاون امور گمرکی / نماینده ایشان - نماینده حراست - مسئول درب خروج / نماینده ایشان)، تشکیل نمایند.

نکته چهارم: در صورت عدم پرداخت بلافاصله پس از صدور رأی کمیسیون تجدید نظر صادره در تأیید یا تعدیل استنباط گمرک بمنظور وصول مطالبات قطعی، گمرک مجاز به استفاده از تمهیدات قانونی مواد ۷ و ۸ ق.ا.گ می‌باشد. (موضوع ماده ۱۴۶ ق.ا.گ)

شیوه‌نامه

بازبینی و اقدامات بعد از ترخیص

◀◀ مراحل اجرایی انجام بازبینی اسناد گمرکی :

◀ ۱- عملیات مربوط به کارشناس

- ۱-۱) ورود به سامانه بازبینی از طریق کد دسترسی
- ۱-۲) مشاهده کارتابل
- ۱-۳) امکان مرتب سازی اظهارنامه ها بر اساس تاریخ صدور مجوز بارگیری / صدور پروانه / ورود به کارتابل کارشناسان

◀◀ ۲- رسیدگی کارشناس

- ۲-۱) انتخاب یک اظهار نامه از لیست موجود در کارتابل براساس اولویت زمانی یا سایر فاکتورها (اظهار نامه های تخصیص یافته یا بازگردانی شده)
- ۲-۲) باز کردن اظهار نامه و مشاهده موارد اظهار و اظهار نامه اجمالی
- ۲-۳) بررسی اسناد پیوست اظهار نامه و مطابقت با مندرجات اظهارنامه .
- ۲-۴) بررسی ارزش و تعرفه ، قوانین و مقررات و سایر موارد
- تبصره: با توجه به موضوع برگشت ارز به کشور ، کارشناسان بازبینی مکلفند در رسیدگی به ارزش کالاهای صادراتی ، با در نظر گرفتن فایل ارزش های صادراتی / پورتال ارزش و سایر منابع اطلاعاتی مربوطه ، دقت کافی داشته باشند.
- ۲-۵) ورود به بخش عملیات و اقدامات لازم (تایید/گزارش / صدور مطالبه نامه / سایر)
- ۲-۶) ارجاع به مسئول بازبینی

◀◀ ۳- کارتابل مسئول بازبینی یا جانشین مربوطه

- ۳-۱) بررسی اظهار نامه های ارسالی از سوی کارشناسان و یا اظهار نامه های اعاده شده از طرف مدیر
- ۳-۲) در خصوص اظهار نامه های بدون مشکل خروج از کارتابل و ارسال به پایگانی راکد
- ۳-۳) در خصوص اظهار نامه های دارای اختلاف ، گزارش به مدیر مربوطه
- ۳-۴) پیگیری اظهار نامه های دارای اختلاف تا حصول نتیجه

◀◀ عمده ترین اختلافات کشف شده در بازرینی :

- ◀ (الف) عدم پرداخت یا کسر پرداخت وجوهی که وصول آن برعهده گمرک است
- ◀ (ب) عدم رعایت الزامات قانونی در تعیین تعرفه و ارزش گذاری کالا و سایر
- ◀ (پ) عدم اخذ مجوز های قانونی (استاندارد، بهداشت و سایر) موضوع ماده ۱۲۷ قانون امور گمرکی
- ◀ (ت) موارد مربوط به ممنوعیت‌ها و یا محدودیت‌های مرتبط با کالا
- ◀ (ث) اختلاف در اجرای قوانین و مقررات گمرکی و یا قوانین و مقرراتی که گمرک موظف به رعایت آن‌ها است
- ◀ (ج) سایر موارد

■ **نکته یک:** مسئولین بازرینی، آمار اظهارنامه های اختصاصی به کارتابل کارشناسان را بصورت منظم در فواصل زمانی مشخص رصد نمایند و درخصوص اظهار نامه های بازگردانی شده، لازم است به قید فوریت و دقت بیشتر اقدامات قانونی لازم صورت پذیرد.

■ **نکته دو:** مسئولین بازرینی ترتیبی اتخاذ نمایند تا بازه زمانی مکاتبات پرونده های اختلافی با دفاتر تخصصی ستادی طولانی نگردد و کلیه پرونده های متشکله در کوتاهترین زمان ممکن مورد پیگیری قرار گرفته و تعیین تکلیف شوند.

■ **نکته سه:** درخصوص اظهار نامه های اختلافی، کارشناسان و مسئولین بازرینی گمرکات موظفند تا حصول نتیجه مراتب را مورد پیگیری قرار دهند.

■ **نکته چهار:** لازم است مسئولین بازرینی گمرکات در صورت مشاهده اسناد بارگذاری شده ناقص، مبهم و کلی گویی و.. توسط اظهار کننده، مراتب را به مدیر گمرک منعکس، تا ترتیبی اتخاذ نماید در موارد آتی و در صورت تکرار مورد توسط شخص مزبور اقدامات لازم از جمله تغییر مسیر کالای اظهاری در جریان (مسیر قرمز)، تاکید به سرویس ارزیابی و درب خروج جهت رسیدگی دقیق تر و کنترل بیشتر اظهار نامه های در جریان شخص فوق، اقدام نماید

◀◀ ۴- کارتابل مدیر (اظهار نامه های اختلافی)

- ۴-۱) بررسی اظهار نامه های ارسالی از جانشین بازرینی
- ۴-۲) تایید یا رد مطالبه نامه کسر دریافتی / گزارش

شیوه نامه بازبینی و اقدامات بعد از ترخیص

« ۵- صدور مطالبه نامه

- مطالبه نامه کسر دریافتی باید به نحوی تنظیم شود که متضمن اطلاعات بشرح زیر باشد:
- نام و مشخصات و آدرس شخصی که کسر دریافتی از او مطالبه می شود.
 - کوتاه اظهارنامه، تاریخ پروانه و تاریخ صدور مطالبه نامه.
 - موضوع اختلاف.
 - مبلغ مابه التفاوت (کسر دریافتی).
 - مبلغ جریمه متعلقه.
 - امضاء مطالبه نامه.
 - رونوشت به گمرک محل ترخیص کالا جهت اطلاع در راستای اجرای ماده ۱۹۷ آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی.

« ترتیبات کلی صدور مطالبه نامه کسر دریافتی

اظهارنامه و اسناد گمرکی توسط کارشناس بازرینی جهت بررسی رعایت قانون و مقررات و سپس تعرفه، ارزش، و... بررسی می شود و در صورتی که در بررسی های کارشناس مشخص شود حقوق ورودی و سایر وجوهی که گمرک مسئول آن است، کمتر دریافت شده باشد، محاسبه و مراتب به مسئول بازرینی گزارش و در صورت تأیید نظر کارشناس توسط مسئول بازرینی، مطالبه نامه آماده و سپس برای امضاء مقام مسئول ارسال می شود. پیگیری اضافه پرداختی منوط به درخواست ذینفع با ترتیبات ماده ۱۴۱ ق.ا.گ. و ۱۹۹ آ.ا.ق.ا.گ است.

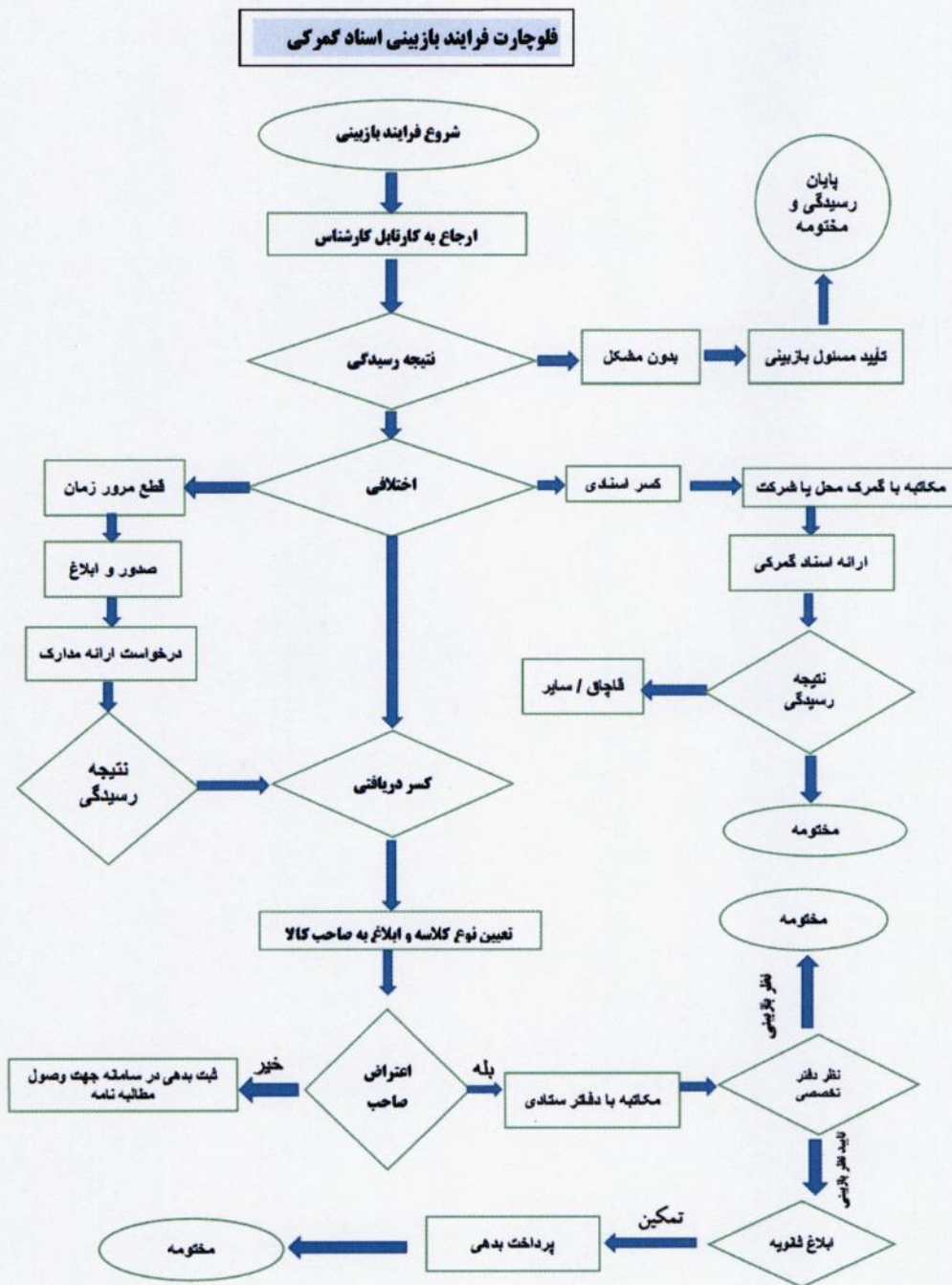
« ۶- ابلاغ الکترونیکی

ابلاغ مطالبه نامه های کسر دریافتی به استناد بخشنامه شماره ۱۵۷۷۵۱۸ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۷ معاونت حقوقی گمرک ایران از تاریخ ۱۴۰۱/۱۲/۱ به صورت الکترونیکی انجام می شود. در صورت عدم امکان ابلاغ الکترونیکی، مأمور ابلاغ پس از دریافت مطالبه نامه کسر دریافتی از طریق سامانه بازرینی، طی تشریفات قانونی مطالبه نامه را در مهلت مقرر ابلاغ و نتیجه ابلاغ، تأیید امضاء و یا گزارش نحوه ابلاغ قانونی را به مسئول حقوقی گمرک محل ابلاغ گزارش می کند. ضمناً گمرک یا ادارات امور اقتصادی و دارایی ابلاغ کننده، نتیجه ابلاغ را طی نامه اداری برای گمرکی که مطالبه نامه را صادر کرده است ارسال می نماید.

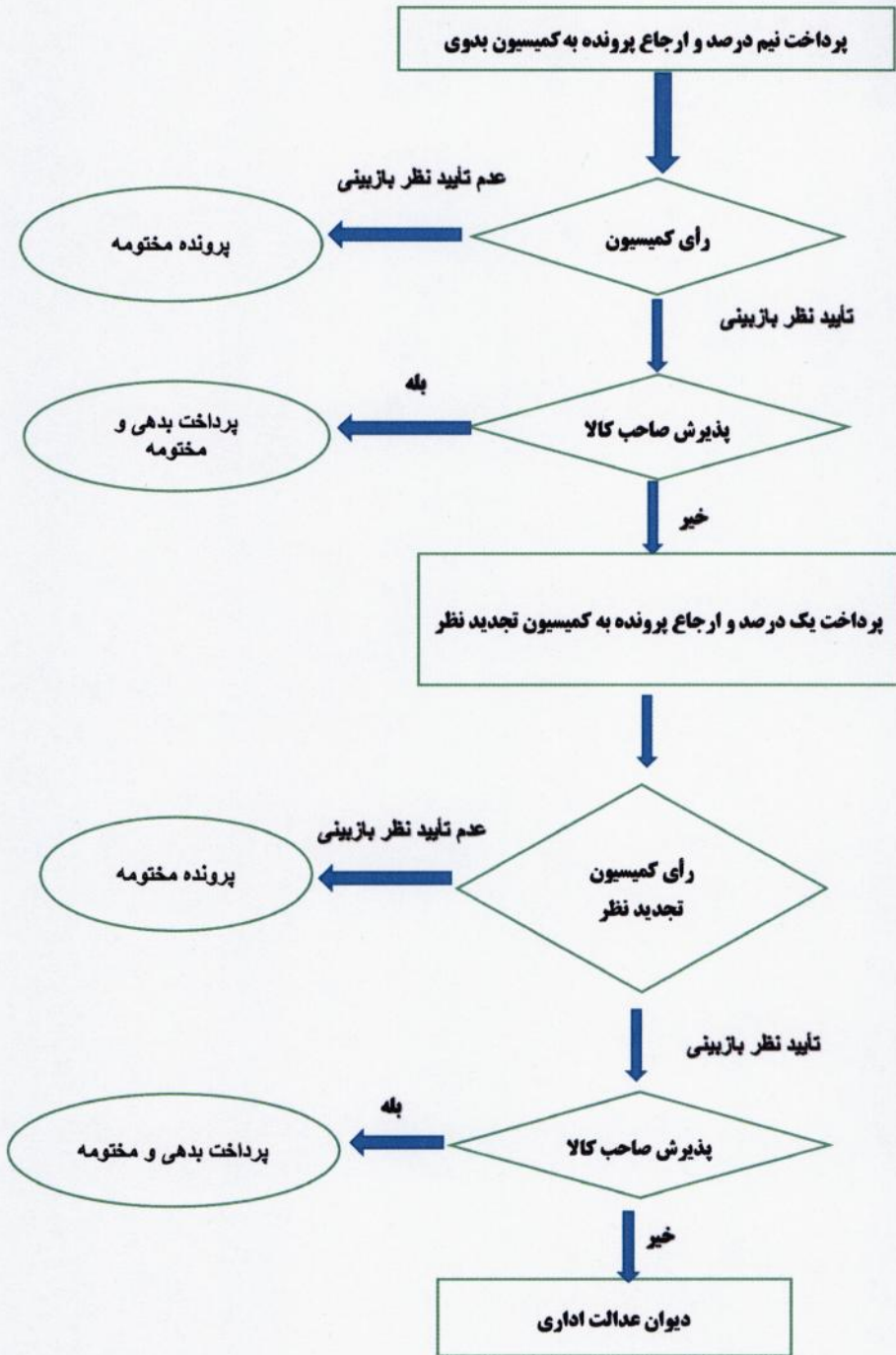

شیوهنامه بازبینی و اقدامات بعد از ترخیص

شیوه نامه بازبینی و اقدامات بعد از ترخیص

نکته: اقدامات صاحب کالا، در صورت اعتراض به مطالبه نامه

- 1) صاحب کالا یا نماینده قانونی او، می‌بایست اعتراض خود را مطابق ماده ۱۳۸ قانون امور گمرکی با ذکر مستندات قانونی در سامانه بازبینی ثبت و در صورت عدم امکان ثبت در سامانه، نامه اعتراضی را تهیه و به گمرک صادرکننده مطالبه نامه و یا گمرک ایران ارسال و رسید دریافت نماید.
- 2) در صورت رد اعتراض، صاحب کالای می‌تواند درخواست ارجاع اختلاف به دفاتر ستادی گمرک ایران را داشته باشد.
- 3) پس از اظهار نظر دفاتر ستادی، در صورتی که مؤدی به اعتراض خود باقی باشد می‌تواند درخواست ارجاع پرونده به کمیسیون رسیدگی به اختلافات گمرکی، در مهلت‌های مقرر قانونی را داشته باشد.
- 4) پذیرش درخواست صاحب کالا برای طرح موضوع اختلاف در کمیسیون رسیدگی به اختلافات گمرکی و کمیسیون تجدید نظر منوط به پرداخت حق رسیدگی به صورت سپرده می‌باشد. (تبصره ۱ ماده ۲۰۹ آ.ا.ق.ا.گ)
- 5) در خصوص سپرده‌های حق رسیدگی موضوع بخش دوازدهم قانون امور گمرکی، چنانچه رأی صادره عیناً در تأیید نظر گمرک باشد مبلغ سپرده به درآمد قطعی منظور و در سایر موارد، مبلغ سپرده به صاحب کالا مسترد می‌گردد.

۶) در صورت رسیدگی به اختلاف توسط کمیسیون بدوی و صدور رأی به زیان صاحب کالا وی می‌تواند ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ رأی، تقاضای ارجاع امر به کمیسیون تجدیدنظر را بنماید.

۷) در صورتی که مبلغ اختلاف بین گمرک و مؤدی کمتر از ۲۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال باشد، رأی کمیسیون رسیدگی به اختلافات گمرکی قطعی و لازم الاجراء است.

۸) در صورتی که آرای صادره توسط کمیسیون تجدیدنظر در تایید نظر گمرک باشد، صاحب کالا می‌تواند فقط تا مدت سه ماه و برای اتباع خارجی شش ماه از تاریخ ابلاغ رأی کمیسیون تجدیدنظر به دیوان عدالت اداری شکایت کند، در دیوان عدالت اداری پرونده از نظر شکلی مورد رسیدگی قرار می‌گیرد.

ج: جرائم مربوط به رسیدگی های پس از ترخیص

۱- ماده ۱۰۷ قانون امور گمرکی :

هرگاه ضمن رسیدگی به اظهارنامه یا بازرسی کالای صادراتی معلوم شود وجوهی کمتر از میزان مقرر، اظهار یا تودیع گردیده است علاوه بر اخذ مابه‌التفاوت به تشخیص رئیس گمرک جریمه ای از پنج درصد (۵٪) تا پنجاه درصد (۵۰٪) مابه‌التفاوت مذکور دریافت می‌شود. تبصره - هرگاه در اظهارنامه صادراتی بیش از ده درصد (۱۰٪) کمتر یا بیشتر ارزش کالا غیر واقعی اظهار گردد تا تسهیلات و مزایای غیرقانونی برای صاحب کالا ایجاد نماید جریمه ای بین ده درصد (۱۰٪) تا صد درصد (۱۰۰٪) مابه‌التفاوت ارزش، اخذ می‌شود.

۲- ماده ۱۰۸ قانون امور گمرکی :

غیر از مصادیقی که در این قانون به عنوان قاچاق ذکر شده است کشف هر نوع مغایرت بعد از اظهار و قبل از ترخیص کالای ورودی از گمرک که موجب زیان مالی دولت گردد و مستلزم اخذ تفاوت وجوه متعلقه باشد علاوه بر اخذ مابه‌التفاوت، با توجه به اوضاع و احوال به تشخیص رئیس گمرک جریمه ای از ده درصد (۱۰٪) تا صد درصد (۱۰۰٪) مابه‌التفاوت، دریافت می‌شود.

تبصره یک- در صورتی که کشف مغایرت منجر به اخذ مابه‌التفاوت حقوق ورودی به میزانی بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) حقوق ورودی کالای اظهار شده باشد علاوه بر اخذ مابه‌التفاوت، حداقل جریمه مأخوذه نباید کمتر از پنجاه درصد (۵۰٪) مابه‌التفاوت باشد.

توضیح: ماده ۱۰۸ قانون امور گمرکی، مربوط به کشف هر نوع مغایرتی است که زیان مالی دولت را در برداشته و بعد از اظهار کالا توسط صاحب کالا و یا نماینده قانونی وی و قبل از ترخیص کالای ورودی کشف گردد. اما با توجه به اینکه هرگونه مغایرتی در هر مرحله‌ای باید اقدامات پیشگیرانه‌ای در پی داشته باشد مطابق استعلام اخذ شده از معاونت حقوقی ریاست جمهوری منجر به نظریه شماره ۲۵۲۸۲/۵۱۸۶۳ مورخ ۱۳۹۴/۴/۲۵ مبنی بر اینکه مابه‌التفاوت و جریمه موضوع ماده ۱۰۸ در زمره وجوهی است که وصول آن بر عهده گمرک بوده است و هرگاه پس از ترخیص معلوم شود که این وجوه دریافت نشده، باید مطابق ترتیبات مندرج در ماده ۱۳۵ ق.ا.گ. با اخذ جریمه وصول گردد.

نکته: طبق تبصره ۲ ماده ۵ قانون امور گمرکی، صاحب کالا مسئول پرداخت حقوق ورودی و

هزینه‌های انجام خدمات و جریمه‌های متعلق به ترخیص است. با توجه به اینکه مغایرت‌های کشف شده موضوع ماده ۱۰۸ قانون امور گمرکی باید زیان مالی دولت را در بر داشته باشد لذا سایر مغایرت‌ها که باعث زیان مالی دولت نمی‌شود، مشمول جریمه ماده ۱۰۸ ق.ا.گ. نیست و می‌بایستی مطابق سایر قوانین مربوطه از جمله مواد ۱۰۹ و ۱۱۰ قانون امور گمرکی اقدام گردد. اقدامات متناسب با نوع اختلاف و یا تخلف در نظر گرفته شود.

«ج-۳: ماده ۱۴۰ قانون امور گمرکی

از تاریخ قطعی بودن مطالبه نامه علاوه بر مابه‌التفاوت، به ازای هر ماه نسبت به مدت تاخیر معادل نیم درصد مبلغ کسر دریافتی جریمه دیر کرد احتساب و دریافت می‌شود

ج: گزارشگیری

در راستای پایش اظهار نامه‌های بازبینی شده و رصد کسر دریافتی‌های صادره توسط دفتر بازبینی، گمرکات اجرایی مکلفند بصورت ماهانه آمار آخرین وضعیت پرونده‌های مفتوحه در جریان بازبینی سنواتی را طبق جدول ذیل به دفتر بازبینی اعلام نمایند؛ ضمناً برای اظهار نامه‌های مربوط به سال ۱۴۰۳ و بعد، می‌بایست در قالب فایل اکسلی که متعاقباً توسط دفتر بازبینی تهیه و ارسال می‌گردد، اقدام نمایند.

جدول گزارشگری مربوط به پیگیری پرونده‌های سنواتی

سال	پرونده‌های در جریان سنواتی (جمع)		مختومه بدون مشکل (مربوط به پرونده‌های در جریان سنواتی)		وصولی		ماده 7
	تعداد	مبلغ	تعداد	مبلغ	تعداد	مبلغ	
قبل از 1400							
1400							
1401							
1402							

گمرک جمهوری اسلامی ایران

www.irica.ir

